

ئوسمان سهبرى چيقانووكا خيبر و شقران د باهو و زيڊا

عبدالرحمن مزورى

نقيسين و به لافكرنا كوردى .

هوزانقانى مشه هوزان و گوتار د كوفارا : بهربانگ و ستير و
هاوارو هيڤي و روژانودا . . نقيسينه . لدوى زانينا مه ئهف
په رتوكيد ژبى زى به لافكرينه :

۱ - دهردين مه - قهفته كا گوتاريد راميارى و زمانقانى و
جشاكى به .

۲ - رaman - په رتوكه كا رهوشه نيبيريا گشتى به (۳) .

۳ - ئه لوف و بى يا كوردى - سالآ ۱۹۵۵ ز ل چاپخانا
(كه رهه م) چاپكرى به (۴) .

۴ - باهوزو چهند نقيسارين دن - هوزانن سالآ ۱۹۵۶ ز
چاپكرى به (۵) .

ئهوى هوزانيد سه به ست و هوزانيد بكيش و قافيه زى
قاهاندينه . . د هوزانيد خودا لشت و مفايه كى زور ژ چيقانووك و

مه ته لوك و زارگوتنا كوردى ديتى به (۶) . ئه فه ژبل به روكا چيروك و
په خشانى ، كو خودانى قه له مه كى چه سپان و ره هوانه . .

روژه لاتقانى هه ژى توما بوا « Thomas Bois نقيسى به :
چيروكيد ئوسمان سهبرى ، بتاييه قى ئه وئيد لسهر راقو و

نيچيريد كوردا ، گه له ك دبه ركه تينه . . ئاواوو ريبازه كا وه توف

(باهوز) ناقي شعره كا دريژا هوزدارى نافدير ئوسمان
سهبرى به . . پاشى بويه نافونيشانى ديوانه كا ويژى ، پشتى سالآ
۱۹۵۶ دگه ل قهفته كا دى يا هوزانيد وى ، دناف په رتوكه كيدا
هاتينه چاپكرن (۱) .

بهرى ئهوى هوزانى شيكارو شه كه مين ، پئدئى به كورتبه كا
ژينا هوزدارى دانينه به رچاڤ .

ئوسمان سهبرى سالآ ۱۹۰۵ ز لگوندى (نارنجى Narince)
لناق عه شيره تا (مرديس Mirdes) لده فه را ميردبى هاتى به
دنى (۲) . . هيشتا ژنى وى ههشت سالبون ، ده ما باقى وى
چويه به ردلوفانيا خودى و مامى وى بخودانكرى . . جه تا ريژا
شه شى سه ره تانى لفيرگه هيد مبرى خاندى به . . ژويى و يقه
خاندنا خو يائولى ل مرگه فتا ته فاقكرى به .

سالآ ۱۹۲۹ ز ژ وه لآتى خو مشه ختبويه و هاتى به شامى
لوپرى و ده مه كى (له نديوه رى) زى بويه سه يدانى فيرگه هيد
سه ره تانى .

روژنامه قانى مه زن جه لاده ت به درخانى ، لديف گوتنا
(سهبرى) بخو ، ده سه ته كى دريژ دپالدا نا ويدا هه بو ، به رف

ساناهی گرتی به ، تو دیژی ، رویدانید چیروکی نهو لهر چاقید
ته نه . .

ئەز ئەوی (ئاخفتنا بوايه) ب چیتین پهخشان نقیسی
کوردا ، ئەفرو ددهمه قهلم (۷) .

دا جاره کا دن فهگه رینه دناف (باهوزیدا) بنکی بابه تی
خو . ئوسمان سهبری دئی هوزانیدا رویدان و بویه ریڈ جیهانی
مینا باهوره کی یان باهوره کی ددهته قهلم . . تیدا دو با ئیکی
(رهش) ، ئیکی (کور) بئاشکارو خویا هلدکن :

وا ها

قايه هات با

جیهان تهف بو سهرما

هو . ف . .

هو . ف . .

گهه بائی (رهش)

گهه بائی (کور)

چیا . نهوال . زماگ (۸)

بهنفره به کدهنگ دکن گوره گور

پستی فی پیشگوتنا کورت به کسهر هوزانقان دجیته نواف

چیقانوکا دیرینا (هورمن) و (ئههریمه نیدا) و بکارینانا ههفرکیا

ئهزه لیا ههردوان ، بئاوا به کی گه لهک شاره زاو هونه ری و فلیانه .

جاری ژریتفه ، دا هندهک لسهر چیقانوکا ناقبری باخفین .

ئههریمه ن Ahriman هیزا شه ری به . . درهوا به . .

فهندو فیلا به ، د ئولی کوردنی که فندا . هه می ژینا خو دناف

تاری دا ، دگه را خاپاندنا مروفا دا دبهت ، ئەفرو بهرام بهر هیزا

(شه بتانی به) .

ئاهورامزدا Ahramazdایان هورمز ، هیزا خیری به د ئولی

کوردنی که فندا . مهز نه . . خودان شیانه . . دادپهروهه . .

روناهی به و دناف روناهی کا سهرمه دیدا دژیت . بهرام بهر هیزا

(خودی) به ئەفرو (۹) .

بائی (کور) د هوزانیدا ، ره مزو چه فهنگی نههریمه نی به . .

درنده و کریته . . بیهه ریژو که شه فریته ، بائی (رهش) زی ،

چه فهنگی هورمزی به (۱۰) . . خیرکه ره . . روگه شه . . هه رتم

دهف بکه نه :

دو بایین توژ

دو بایین سار

رادهیژین چیاو دار

هو . . ف . .

هو . . ف . .

یهک تهوران دجفین

ئی دن ژ ههف دره فین

دکن شهر

ب ئاوه ر

یهک هویه (هورمن)

روگهش و لکن

ئی دن بی مه ریس

وهکه (ئههریمه ن)

ل روئی ئهردی

دناف ئهزمین

ئهورین رهش . . ئهورین گهور

راست و چه پ

دچن و . تین

ئهف ههردو بایه . . ههردو هیزه . . هیزا روناهی و

تاری . . ژینی و مرنی . . خیری و شه ری . . بهربونه یهک مینا

ئهژده هاك و دیوان ، برم و گورزان . . ب حنگ و دنگان ، بویه

هورمین و گورمین . . ئهردو ئهسان پیکفه له رزین و هژیان :

ههردو بایین ها

ب خورنی و شین

ههقدی کول دکن

وهک دو دیوین دن

هردو با

بني حالي ها

دکن شهر ، دکن جهنگ

دنیا سہروبن ،

هاویر بویہ دہنگ

گوفشین . .

گورژین . .

دھیڑہ جیہان

دھیڑہ زمین

ژبو دہمہ کی

جیہان ما بوی

دبویہ خوہدی

دنافا وی جی

خودا کی ییفاچ^(۱۱)

خودا کی جہبار

کاری وی کامباخ

گہلہک زیناتکار

ہہیہات . . ہہیہات

ٹی بائی بی باف

جہرگ و ہناف پات

د فی شہرہ نیخو ہہ فرکی دا ، وہسا دیارہ لدہف

ہوزانقانی مہ ، ہہ یامہ کی بائی (کوپر) ٹانکو ہیزا (تہ ہرمینہ)

سہر دکہ فیت . . شاہ پریڈ خو بسہر جیہانیدا دگریٹ . .

(ہورمز) زی ، ژ قادا شہری درہ فیت ، پشتی بائی (رہش) ،

بائی وی سست و خاف دیت ، ہہری دہف بکہنہ زی :

تہرتلی (ہورمز)

ژہر (تہ ہرمینہ)

دہرکہت ژ قادی

ہیڑی رۆ لکہن

سست بو بائی (رہش)

دہرکہت ژ مہیدان

بائی (کوپر) بزور

ہمبیزکر جیہان

تہف کاودانہ واسی نامینہ . . باہوز دی رایت . . دہریا

دی لیکدن . . چیا دی کہفن . . تہسمان دی فہیت . . تاری

دی رہفیت . . تہیرو تلورو تہنہندہ . . دارو دہفی و درندہ ہہمی

شاش و گیژ :

باہوز . . باہوز

جیہان رہش - تاری

تہف دومان و توز

زیرانا دنی لہہف خست یہ کجار

دہریا لہہف کہت ،

چیا ہاتن خار

تہف دہما ہندہک گہلہکی دریژ

ہہمی شہوشین ،

بونہ مہست و گیژ

(تہ ہرمینہ) مینا فیرعہونی سستہ مکاری مصری ، وی ہہ یامی

دیتہ ہیزا مہزن ، ہیزا خودی . . میران دکوژیت . . کوچکا

دسوژیت . . بارانی ژ عہورا ددزیت . . کہسکائی

ہشک دکہت . . روبرو کانیا چک دکہت . . ہندی بیینی

بیکامی و زورکہری و تہعدانی یہ :

بائی (کوپر) ہہر جارہ کی دی کہفیت . . دیوی مہزن کہ

(تہ ہرمینہ) ژ قادی دی رہفیت . . خیرو خوشی دی

زفریتہ . . توزو دومان دی بارکہت و چیت ، ژ تہردی

دہرکہفیت :

پشتی کو ره فی
نهو دیوی که لهش
ماندی خوبا بو
گاهلهک (نههرمه ن)

(هورمز) نازوت سهر
هیژی رو لکه ن
پشتی کو ره فاند وی سنگا باهوز
جیهان فالاً بو

ژ دومانو توز

ره فین همیگا بدهست (نههرمه ن) ناکه فیت . . خورت و
خوشمیران گرت و فته زاند ، کره جهندهک . . پاشی مینا
مری بیید (هندوکا) دناف گوری و پیئید ناگریدا شهوتاندن :

پشتی مراربو
(نههرمه ن) مار
شهوتی دناف
پوتین خه باتکار

هوسان فی هوزانقانی مهزن و بشیان ، لشت و مفا ، ژ فی
چیقانوکا مللی یا کوردی دیتی به . . و مینا مه دیتی ، برهنگه کی
سه رکه فتی و حییره ندانه ، د شعرا خودا بکارئینایه .

بانی رهش کو ره می (هورمز) ی به د هوزانیدا ، نهفه
هاتهفه کاخ شهری ، هزار جا خورترو قه به تر . . هلم اهرردو
دهریا راکر . . نهو ریید گه ورو رهش جهماندن . . کره ف بارانو
خیر . . کاتیک و کاریز په قین . . روبرو جویار رابون . . دارو
ده فی که سکه بونهفه . . قرئو گه مار ژ روئی نهردی نهف هاته
شویشن :

ژدهرو دههمن

(۱) نوسان سهبری / باهوز - شام ۱۹۵۶م/ب : ۳-۲۲ . هوزان همی دناف
فان بهرپران دایه ، پیئو ناکهت ههرجار دهست نشانکه بن .
(۲) هیژا عومر دزه فی نقیسی به : سالاً ۱۹۰۶ و لیازیری مه لاتیبه دا . بنیره :
کوفارا کاروان - هومارا : ۳۷ ، ب : ۸۱ گوتارا : چار چیروک . بقی هه لکه فتنی
مه دفی بیئین ، وینه فی نوسان سهبری سهبدانی ههژی عومر دزه فی ژ مهرا
شانیدی به ، جهی سوباسیا مه به .

(۳) ناقید فان ههردو پهرتوکا من ژ هیژا همدی عبدالحمید السلفی روژا
۱۹۸۵/۵/۱۱ مه رگرتینه .

(۴) نهریمان - مستهفا / بیلوگرافیای کتبی کوردی به غدا ۱۹۷۷م/ب : ۷۷
(۵) دانه بک د پهرتوکخانا تایه تیا مه دا هه به .

(۶) چیقانوک = نانکو نهفسانه ، اسطوره . لشت = سود ، مفا .

(۷) توما بوا / مع الأکراد - ترجمة : اواز زهنگه / بغداد ۱۹۷۵م/ب : ۱۵۵

(۸) زماگ = زئیر ، بان زنارید چیا .

(۹) د . عبدالحمید یونس / معجم الفولکلور / بیروت ۱۹۸۳ ب : ۵۶ .

کذلک : ألبان . ج . ویدجیری / المذاهب الکبری فی التاریخ / ترجمة : ذوقان

قرقوط / بیروت ۱۹۷۹م / ب : ۱۱۲ .

(۱۰) چهفهنگ = رهمز

(۱۱) بیفاج = بیئیر ، کهرچوفه ، گه مشو .

ژغری مهیدان
دبسا بانی رهش
لی قیجار بتن خه باتا خوه کر
هلم ددهریا ،

نو نهردی راکر

ل روئی نهزمین وی نهور جهفاندن

چ رهش و چ گهور . .

ل ههف گهراندن

بهری پر سفک دباری خوناف

پاشی گرانکر ،

داخست تاف بتاف

چهنداکی وهلی روئی نهردی شوست

قرئو گه مار . .

نه هشت نهفه مشت

الصفحة الأولى من دیوان باهوز/للشاعر نوسان سهبری .

صورة الشاعر نوسان سهبری